

Společenský pokrok na paškál

Výstava Kolik země člověk potřebuje přináší až palčivě aktuální téma. Bez ohledu na krize, kterými jsme před několika měsíci jako lidstvo prošli (a které tímto nejsou u konce), klade výstavní projekt Tomáše Knoflíčka nikoli množství otázek, ale paradoxně spíše postojů modelujících odpovědi.

1
Skupinová výstava celoročního cyklu *Revoluce*, který probíhá v Galerii města Pardubic (GAMPA) není ani tak revolučním křikem, jako spíše konstatujícím tvrzením a artikulováním skutečnosti, kterou lidstvo již nejednou zažilo a ke které se opětovně dostává. Nutno ale podotknout, že viník není jednoznačně usvědčen a přesto se o něm tuší – člověk koná v návaznosti na jiné konání, množství akcí způsobuje další nespočetné množství reakcí a tento řetězec je splétán ve skutečnost, jež nám může nebo nemusí být libá, ale musíme se s ní konfrontovat a vyrovnávat. Již v Tolstého povídce *Kolik země člověk potřebuje*, která bývá označována za jednu z nejlepších 19. století a jejíž název je s odkazem k ní uzmut pro tuto výstavu, se Lev Nikolajevič věnoval i otázkám chtivosti, nenasytlosti a urputnosti. K ilustraci v příběhu sepsal postavu rolníka Pachoma, jenž se na popud závisť majetku sousedů chtěl dostat k co největšímu vlastnictví půdy, až nakonec při honbě za mamonem přecenil své síly a mrtev padl k zemi. Kvůli chtivosti mnoha a mnoha lánů mu nakonec zbyla – a stačila! – jen půda pod vlastním tělem. Umělci Martin Kubica, Oldřich Morys, Filip Nádvorník, Libor Novotný, Jan Pfeiffer, Adam Vačkář a umělkyně Kateřina Burgettová a Juliana Höschlová na toto téma reagují různými přístupy i médii – podlaha ze samorostů či galvanizované bolševníky

2
jsou vymodelovaným výrazivem, které je výpovědní samo o sobě i srozumitelné a poutavé pro návštěvníka. Jako celek přináší výstava rozmanitou výpověď a nazírání na problematiku, jež člověka provází od chvíle, kdy začal chtít vlastnit. V dílech je zastoupený vztah k přírodě, který je ale zpravidla negativně deformovaný – zneužívající, degradující. Kritizované je také faktor určité aktivity, která ale není brána primárně jako pozitivní, ale naopak poukazuje na důsledky v podobě povrchnosti či těkavosti. Teritorialita je v prizmátu výstavy také nahlížena kriticky – a to z hlediska své invazivnosti a také destruktivnosti. Svým morálním pohledem se výstavní projekt snaží ukázat, že představa neustálého růstu je pomýlená. Více odpovídající harmonickým důsledkům je spíše cykličnost, se kterou bychom se měli naučit sžít. Co tedy vlastně přináší pokrok a kolik země skutečně potřebujeme, jsou hlavní otázky výstavy, které jsou ale už ve skutečnosti principiálně již tak trochu zodpovězeny. To ale neznamená, že není moudré si je připomínat. ∞

Kolik země člověk potřebuje
GAMPA – Galerie města Pardubic
(Příhrádke 5, Pardubice)
24. 6. – 29. 8.

Tematizování nejistoty

Pro tradiční sochařskou výstavu v prostorách Zámku Troja tentokrát GHMP zvolila výběr děl ze sbírek, který by měl zcela či metaforicky tematizovat nejen nejistotu, ale i pocity ohrožení, balancování mezi různými možnostmi, nestabilitu – a to v nejrůznějších kontextech.

Nejistotami a určitou bezvýchodností jsme zmitáni od loňského jara. Tento stav ale prožíváme s různou intenzitou v průběhu života mnohokrát a za různých okolností. V umění se proto objevují odkazy k němu stejně tak přirozené a nevyhnutelné. Někdy je to velice niterné prožívání a traumatizující zkušenost, která prostoupí výsledné dílo, jindy je to otázka obecnější úvahy o smyslu a povaze naší existence či projev hledání duchovní harmonie nebo víry. Je příznačné, že se toto téma objevuje zejména ve vyhrocených společenských situacích (např. tzv. osmičkové roky), ale také v traumatizujících letech normalizace či porevoluční deziluze. Kurátorský tým Magdaleny Juříkové, Jitky Hlaváčkové, Jakuba Krále a Olgy Malé tak předkládá určitý vzorek názorů, které jsou svázány jak s osudovými společenskými pohyby, tak také s osobními dilematy jednotlivých autorů či obojím zároveň a do zámeckých prostor zařadili díla umělců Jiřího Bebránky, Františka Hodonského, Vladimíra Janouška, Stanislava Kolíbalu, Radoslava Kratiny, Petra Lysáčka, Karla Malicha, Karla Nepraše, Jaroslava Róny, Pavly Scerankové, Matěje Smetany, Jitky Svobodové, Aleše Veselého, Jindřicha Wielguse a Hany Wichterlové. ◉

Nejistá sezóna
GHMP – Zámek Troja (U Trojského zámku 1, Praha 7)
13. 5. – 31. 10.